

Klinika prawna

Sekcja prawa karnego

WSP

Zajęcia nr 4:

Przestępstwa i wykroczenia przeciwko mieniu.

Środki przymusu procesowego.

MGR BŁAŻEJ BOCH

KATEDRA POSTĘPOWANIA KARNEGO

WYDZIAŁ PRAWA, ADMINISTRACJI I EKONOMII

UNIWERSYTET WROCŁAWSKI

Prawo wykroczeń

Źródła prawa

- ▶ Ustawa z dnia 20.05.1971 roku – Kodeks wykroczeń (tj. Dz. z 2019 poz. 821 ze zm.)
- ▶ Ustawa z dnia 24.08.2001 roku – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (tj. Dz. U. z 2020 poz. 729 ze zm.)
- ▶ Przepisy pozakodeksowe

Czyny przepoławione

Kontrawencjonalizacja

Mianem tzw. czynu przepoławionego określa się w języku prawniczym „taki typ czynu zabronionego, który inkorporuje dwie grupy czynów spełniających w zasadzie te same znamiona, z tym że jedna grupa będzie kwalifikowana jako przestępstwo, druga natomiast jako wykroczenie, po spełnieniu pewnego dodatkowego kryterium” (D. Mocarska, *Reakcja Policji na czyny przepoławione w świetle projektowanych zmian legislacyjnych* [w:] I. Nowicka, A. Sadło-Nowak (red.), *Współczesne problemy wykroczeń*, Szczytno 2013, s. 243).

Kontrawencjonalizacja to nadawanie wybranym występkom charakteru wykroczeń.

Kryteria przepoławwienia

- ▶ **wartość mienia** - kradzież (art. 278 § 1 k.k. i art. 119 § 1 k.w.), przywłaszczenie (art. 284 § 1 k.k. i art. 119 § 1 k.w.), zniszczenia, uszkodzenia lub uczynienia rzeczy niezdatnej do użytku (art. 288 § 1 k.k. i art. 124 § 1 k.w.), wyręb drzewa w lesie w celu przywłaszczenia (art. 290 § 1 k.k. i art. 120 k.w.), paserstwo umyślne (art. 291 k.k. i art. 122 § 1 k.w.) oraz paserstwa nieumyślne (art. 292 § 1 k.k. i art. 122 § 2 k.w.);
- ▶ **zawartość alkoholu w organizmie** (art. 87 k.w. i 178a k.k.);
- ▶ **kryteria ocenne** (np. art. 52a k.w. i art. 255 k.k.)

Czy ww. kryteria mają charakter **ilościowy** czy **jakościowy**?

Spółeczna szkodliwość?

Zagadnienia materialne i proceduralne

- ▶ Art. 12 § 2 k.k.
- ▶ Art. 2a k.w.
- ▶ Art. 10 i 10a k.w.
- ▶ art. 18 k.p.k.
- ▶ art. 399 k.p.k.
- ▶ art. 400 k.p.k.

Przestępstwa przeciwko mieniu

Przepisy rozdziału XXXV KK chronią **mienie**. Pojęcie to należy rozumieć – zgodnie z art. 44 KC – jako **własność i inne prawa majątkowe**. Treść chronionej własności odpowiada przepisowi art. 140 KC. Katalog innych praw majątkowych ma charakter otwarty, a zakres ich ochrony jest kształtowany przez znamiona poszczególnych przestępstw.

Użyte w omawianym rozdziale **terminy cywilnoprawne** należy rozumieć tak, **jak w prawie cywilnym**, chyba że z przepisów prawa karnego wyraźnie wynika co innego. Do takiego wniosku prowadzi odwołanie w tytule rozdziału do cywilistycznego pojęcia "mienie", odrębna kryminalizacja kradzieży dóbr niebędących rzeczami (art. 278 § 5 KK) i w końcu wyraźna deklaracja w Uzasadnieniu projektu KK (zob. wyżej rozdział XXXV, pkt 1).

Wszystkie przestępstwa przeciwko mieniu są ścigane w **trybie publicznoskargowym**. W art. 278 § 4, art. 279 § 2, art. 284 § 4, art. 285 § 2, art. 286 § 4, art. 287 § 3 i art. 289 § 5 KK ustawodawca przewidział w **drodze wyjątku tryb wnioskowy** dla przypadku, gdy sprawcę kradzieży i pokrzywdzonego łączyła relacja osób najbliższych, którą należy ustalić zgodnie z art. 115 § 11 KK. W każdym przypadku na wniosek ścigane jest przestępstwo z art. 288 § 1 i 2 KK.

(I. Gałązka [w:] A. Grześkowiak, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2019, *Legalis*).

Rozwiązywanie kazuśów

Kazus nr 1

1. Właściwą kwalifikacją jest kradzież zwykła z art. 278 § 1 k.k.

Należy jednak rozważyć dwie kwestie: możliwość przyjęcia kradzieży zuchwałej z art. 278a k.k. oraz ewentualnie kwestię art. 294 § 2 k.k.

2. Prokurator powinien wnieść akt oskarżenia do sądu.

Kazus nr 2

Ciecze i gazy umieszczone w zamkniętej strukturze, umożliwiającą dokonanie pomiaru ilości danej substancji, są traktowane jako rzecz ruchoma (*M. Pawełek*, Glosa do post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 14/06, s. 305–306). Oznacza to więc, że zabór nośnika energii (paliwa płynne lub gazowe), czy też zabór wody, jako przedmiotów materialnych, musi być kwalifikowany jako postać kradzieży zwykłej, co wyłącza możliwość oceny tego rodzaju czynów na podstawie art. 278 § 5 KK, penalizującego **kradzież energii** – stanowisko to należy uznać już za ugruntowane w orzecznictwie (por. post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 14/06, OSNKW 2006, Nr 7–8, poz. 67; post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 15/06, Prok. i Pr. – wkł. 1997, Nr 10, poz. 3 i 4; wyr. SN z 27.2.2008 r., V KK 397/07, OSNKW 2008, Nr 8, poz. 60; wyr. SN z 22.10.2013 r., V KK 233/13, OSNKW 2014, Nr 3, poz. 21; zob. także *L. Wilk*, w: *Królikowski, Zawłocki*, Kodeks karny. Część szczególna, t. 2, 2013, s. 524). Nie jest przy tym trafny pogląd o konieczności rozróżnienia nośników energii na rzecz ruchomą (np. gaz jako surowiec w produkcji) oraz na energię (np. gaz dostarczany do gospodarstwa domowych), w zależności od ich docelowego przeznaczenia, gdyż tej samej rzeczy, mającej przecież zawsze cechy nośnika energii, nie można tak różnorodnie oceniać (takiego rozróżnienia dokonuje *B. Kurzępa*, Glosa do wyr. SN 26.2.2004 r., IV KK 302/03, s. 118). Sam bowiem zabór następuje przed przetworzeniem danej substancji na energię, a dalsze postępowanie z nośnikiem będącym przedmiotem dokonanego już zaboru znaczenia mieć tu nie może (tak trafnie *M. Pawełek*, Glosa do post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 14/06, s. 309–310, oraz *B.J. Stefańska*, Glosa do post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 14/06, s. 85).

T. Oczkowski, *komentarz do art. 278 k.k.* [w:] R.A. Stefański, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2020, *Legalis*.

Kazus nr 2

Artykuł 278 § 5 KK dotyczy wyłącznie zaboru energii lub karty bankomatowej. Jest to **więc** odrębna podstawa prawna, dotycząca zaboru tych szczególnych przedmiotów kradzieży, które nie są zaliczane do rzeczy ruchomych. Energia, choć ma wartość majątkową, jako wielkość fizyczna jest zaliczana do dóbr niematerialnych (zob. uzasadnienie do post. SN z 9.6.2006 r., I KZP 14/06, OSNKW 2006, Nr 7–8, poz. 67). Karta bankomatowa zaś, z uwagi na ograniczenie jej funkcji tylko do możliwości wypłaty gotówki z bankomatów, nie zalicza się do "innych środków płatniczych" w rozumieniu art. 115 § 9 KK. Analiza treści przepisów art. 278 § 1, 3 i 4 oraz art. 119 § 1 KW, musi prowadzić do jednoznacznego wniosku, iż w przypadku zaboru energii nie może być mowy o przepołowieniu czynów. **Zabór energii** jest więc zawsze przestępstwem, bez względu na jej wartość (por. uchw. SN z 13.12.2000 r., I KZP 43/00, OSNKW 2001, Nr 1–2, poz. 4). Z uwagi na materialny charakter karty bankomatowej, w tym przypadku czyn z art. 278 § 5 KK dokonany jest z chwilą objęcia jej we władanie przez sprawcę, natomiast w przypadku energii z uwagi na niematerialny charakter tego dobra majątkowego, zabór polega na bezprawnym uzyskaniu dostępu do źródła energii i jej wykorzystaniu, co najczęściej polega na obejściu miernika poboru energii lub na zniekształceniu zapisu ilości pobranej energii na rejestrującym urządzeniu (por. *Marek*, Kodeks karny, 2010, s. 590–591, s. 73; wyr. SN z 26.2.2004 r., IV KK 302/03, Prok. i Pr. – wkł. 2004, Nr 7–8, poz. 2; wyr. SN z 25.9.2012 r., IV KK 167/12, KZS 2012, Nr 11, poz. 24).

Kazus nr 2

Podkreślić należy, że SN w post. z 1.9.2010 r. (IV KK 73/2010, OSNKW 2010, Nr 10, poz. 93, z aprobowaną glosą *B. Chojnackiej-Kucharskiej*, PS 2013, Nr 1, s. 135) wyraził jednoznaczne stanowisko, że "kradzież (zabór w celu przywłaszczenia) energii spowodować się będzie do jej poboru bez uprzedniego zawarcia umowy z posiadaczem energii np. przez włączenie się do sieci energetycznej za pomocą odpowiedniego przewodu, ale niezwiązane z przełamaniem przeszkody strzegącej dostępu do źródła energii".

Natomiast **działanie polegające na zakłóceniu urządzeń pomiarowych**, czego konsekwencją będzie wystawienie faktury rozliczeniowej na zaniżoną wartość, jest w ocenie SN zachowaniem wyczerpującym znamiona klasycznego oszustwa.

Kazus nr 3

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie - II Wydział Karny z dnia 4 września 2018 r., II AKa 229/17, Legalis nr 1829189:

„Łom o długości około kilkudziesięciu centymetrów, wykonany ze stalowego grubego pręta ze spłaszczoną ostrą końcówką, z uwagi na jego masę i kształt jest przedmiotem niebezpiecznym w rozumieniu art. 280 § 2 KK. Jego użycie może bowiem spowodować skutek podobny do użycia noża”.

Wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie - II Wydział Karny z dnia 3 lutego 2016 r., II AKa 448/15, Legalis nr 1461135.

„Do przyjęcia rozboju z art. 280 § 2 KK wystarczy demonstracja (chwycenie) niebezpiecznego przedmiotu w celu wywołania lęku - obawy użycia”.

Kazus nr 4

- ▶ Konrad P. wypełnił znamiona kradzieży rozbójniczej – prawidłową kwalifikacją jest art. 281 k.k.
- ▶ Asesor postąpił nieprawidłowo.
- ▶ Ze względu na to, że kradzież rozbójnicza nie jest czynem przepoławionym, nie ma tutaj mowy o umorzeniu postępowania, a tym bardziej zakwalifikowaniu czynu jako art. 119 § 1 k.w. czy też art. 278 § 1 k.k.
- ▶ Nie ma znaczenia czy pokrzywdzona była pewna czy nie, że sprawca zrealizuje swoje groźby. W art. 281 k.k. mowa jest o groźbie natychmiastowego użycia przemocy. W opisanej sytuacji z perspektywy obiektywnego obserwatora wydaje się, że tę zamię zostało jak najbardziej zrealizowane.

Kazus nr 4

„Treścią groźby w przestępstwie rozboju jest użycie natychmiastowej przemocy wobec osoby. **Natychmiastowość** oznacza w kontekście znamion omawianego typu czynu zabronionego **taki układ sytuacyjny, w którym spełnienie groźby możliwe jest bezpośrednio po zapowiedzeniu jej użycia przez sprawcę**” (P. Kardas, M. Dąbrowska-Kardas [w:] A. Zoll, Kodeks karny. Część szczególna. Tom III. Komentarz do art. 278- 363 k.k., wyd. IV, Warszawa 2016, *LEX*).

Tak samo element ten należy interpretować w odniesieniu do przestępstwa kradzieży rozbójniczej z art. 281 k.k.

Kazus nr 5

W kazusie mamy do czynienia z dwoma odrębnymi czynami – wykroczeniem z art. 119 § 1 k.w. oraz z przestępstwem z art. 190 § 1 k.k.

Policjant powinien wyłączyć materiały dot. art. 119 § 1 k.w. i wystąpić do sądu z wnioskiem o ukarania, a wszcząć dochodzenie w sprawie o czyn z art. 190 § 1 k.k.

Kazus nr 5

Kradzież rozbójnicza jest typem przestępstwa, który można umiejscowić między zwykłą kradzieżą a rozbojem. Jednakże przy rozboju środki, które stosuje sprawca, mają **doprowadzić do dokonania kradzieży**, a więc muszą one poprzedzać lub nastąpić jednocześnie z dokonaniem zaboru cudzej rzeczy ruchomej. Przy kradzieży rozbójniczej zaś, rozbójnicze czynności wykonawcze sprawcy, **podejmowane są już po dokonaniu kradzieży** i mają na celu utrzymanie się w posiadaniu zabranej wcześniej rzeczy (zob. wyr. SN z 20.11.1972 r., **Rw** 1161/72, OSNKW 1973, Nr 2–3, poz. 40). Innymi słowy, przy kradzieży rozbójniczej w przeciwieństwie do rozboju, występuje odmienna chronologia czynności podejmowanych przez sprawcę. Byt kradzieży rozbójniczej, jako przestępstwa dwuaktowego, zależy jednak od więzi czasowo-sytuacyjnej między tymi dwoma czynnościami, a więc jest tu wymagane, aby podejmowane przez sprawcę środki w celu utrzymania się w posiadaniu rzeczy były podjęte zaraz po kradzieży lub miały miejsce podczas pościgu za sprawcą, podjętym i trwającym nieprzerwanie po kradzieży (wyr. SN z 12.9.2013 r., V KK 205/13, *Legalis*).

T. Oczkowski, *komentarz do art. 281 k.k.* [w:] R.A. Stefański, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2020, *Legalis*.

Kazus nr 6

T. Oczkowski, *komentarz do art. 290 k.k.* [w:] R.A. Stefański, *Kodeks karny. Komentarz*, Warszawa 2020, *Legalis*.

1. Czynność wykonawcza w kradzieży leśnej polega na wyрубie drzewa. Pojęcie to oznacza nie tylko ścięcie rosnącego drzewa, ale każdy inny, dowolny sposób, który doprowadzi do **zerwania więzi drzewa z gruntem**. Technika działania sprawcy (ścięcie, wykopanie, powalenie) nie ma tu bowiem żadnego znaczenia (*Marek*, *Kodeks karny*, 2010, s. 617).

2. Wyrąb. Kradzież leśna jest przestępstwem materialnym, gdzie skutek polega na przewróceniu drzewa tj. **oderwania go od podłoża** (*Marek*, *Kodeks karny*, 2010, s. 617; *M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas*, *Przestępstwa*, s. 275).

Kazus nr 6

Wyrąb drzewa we własnym lesie z naruszeniem stosownych przepisów może wyczerpać znamiona wykroczenia z **art. 158 § 1 KW**.

Zabór **drzewa już wcześniej wyrąbanego lub powalonego** należy ocenić jako kradzież z art. 278 § 1 KK albo art. 120 § 1 KW (wyr. SN z 1.12.2008 r., V KK 386/08, Biul. PK 2009, Nr 1, s. 63; wyr. SN z 23.4.2015 r., V KK 50/15, Prok. i Pr. – wkł. 2015, Nr 7–8, poz. 6).

Przestępstwo kradzieży leśnej uznawane jest za **skutkowe** (*M. Dąbrowska-Kardas, P. Kardas*, w: *Zoll* (red.), Kodeks karny, t. 3, 2016, s. 426–427). Jego dokonanie następuje w momencie **odłączenia drzewa od podłoża**. Dalsze zachowania sprawcy nie należą do znamion kradzieży leśnej. Jeśli sprawca drzewo wyrąbie i zabierze, dokonuje **dwóch czynów**, z których pierwszy jest kradzieżą leśną, a drugi – kradzieżą zwykłą. Należałoby rozważyć uznanie pierwszego z nich za **czyn współlukarany uprzedni** albo obydwu za **czyn ciągły** (art. 12 KK) – stanowisko wyrażone w komentarzu.

Kazus nr 6

Wyrok Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 21 czerwca 2013 r., VII Ka 357/13, Legalis nr 1587969.

„Przepis art. 290 § 1 KK penalizuje odpowiedzialność karną sprawcy, który w celu przywłaszczenia dopuszcza się wyrębu drzewa w lesie. Zachowanie sprawcy, w ujęciu wyżej wymienionego przepisu, musi zatem polegać na wyrąbaniu drzewa w lesie z zamiarem jego przywłaszczenia (cum dolus coloratus). Do takiej konkluzji prowadzi bowiem zawarte w art. 290 § 1 KK sformułowanie „w celu przywłaszczenia”. Ustawa wymaga bowiem, aby zachowanie sprawcy było nakierowane na określony cel, jakim jest przywłaszczenie drzewa w lesie. Jeśli natomiast sprawca dopuszcza się najpierw wyrębu drzewa w lesie, a następnie zabiera to drzewo w celu przywłaszczenia, wówczas odpowiada on tylko za jedno przestępstwo określone w art. 278 § 1 KK, natomiast wyrąb drzewa w lesie stanowi tylko czynność współukaraną uprzednio”.

Kazus nr 6

Wyrok Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 23 kwietnia 2015 r., V KK 50/15, Legalis nr 1242277:

„W sytuacji, gdy przedmiotem czynu jest drewno, a nie drzewo, czyn ten stanowi bądź to występki z art. 278 KK, bądź wykroczenie z art. 119 KW.

Artykuł 120 KW obejmuje nie tylko - jak art. 290 § 1 KK - nielegalny wyrąb drzewa w lesie, lecz również kradzież i przywłaszczenie drzewa wyrąbanego lub powalonego. (...) nie obejmuje w ogóle "drewna" (...). W sytuacji zaś, gdy przedmiotem czynu jest drewno, a nie drzewo, czyn ten stanowi bądź to występki z art. 278 KK, bądź wykroczenie z art. 119 KW”.

Kazus nr 7

- ▶ Kradzież drzewa z lasu w dniu 1 stycznia 2018r. – art. 278 § 1 k.k.
- ▶ Kradzież drzewa z lasu w dniu 30 grudnia 2017r. – wykroczenie z art. 119 § 1 k.w. albo art. 120 § 1 k.w. – czyn przedawniony (przedawniło się z upływem 30 grudnia 2018 roku).

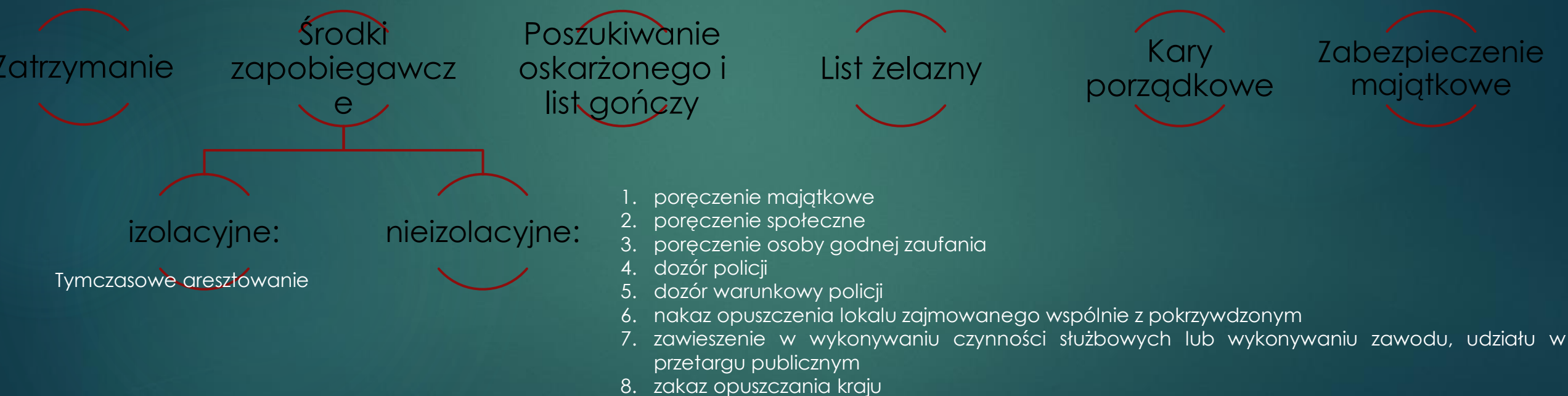
Jeśli jednak stwierdzimy, że dwa pierwsze czyny stanowiły czyn ciągły, to wówczas art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 2 k.k. – wtedy czyn nie będzie przedawniony.

- ▶ Włamanie się do altany - przeprowadzamy postępowanie w sprawie o czyn z art. 279 § 1 k.k.
- ▶ 20 kradzieży w sklepie – przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 2 k.k.
- ▶ Kradzież roweru – umarzamy na brak znamion i wyłączamy materiały, przekazując Policji w celu przeprowadzenia postępowanie w sprawie o wykroczenie z art. 119 § 1 k.w.

Środki przymusu procesowego

Katalog środków przymusu w kpk (dział VI)

Katalog środków zapobiegawczych

Izolacyjne

- Tymczasowe aresztowanie

Nieizolacyjne

- poręczenie majątkowe
- poręczenie społeczne
- poręczenie osoby godnej zaufania
- dozór policji
- dozór warunkowy policji
- nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym
- zawieszenie w wykonywaniu czynności służbowych lub wykonywaniu zawodu lub ubiegania się o zamówienia publiczne
- zakaz opuszczania kraju

Stosowanie środków zapobiegawczych

- ▶ Wyróżnia się dwie przesłanki stosowania środków zapobiegawczych:

1. ogólna – art. 249 § 1
2. szczególne – art. 258

Aby w konkretnej sytuacji można było stosować środki zapobiegawcze, konieczne jest zaistnienie przesłanki ogólnej i co najmniej jednej przesłanki szczególnej.

- ▶ Przesłanki stosowania środków zapobiegawczych można podzielić na pozytywne i negatywne.
- ▶ **Przesłanki negatywne** to brak dowodów wskazujących na istnienie przesłanek ogólnej lub szczególnej. Np. brak dowodów pozwalających na przyjęcie, że istnieje duże prawdopodobieństwo popełnienia czynu przez oskarżonego lub brak dowodów wskazujących na obawę ucieczki lub ukrycia się oskarżonego.
- ▶ Art. 259 k.p.k. – zakazy stosowania tymczasowego aresztowania.

Tymczasowe aresztowanie

Tymczasowe aresztowanie to **pro wizoryczne pozbawienie wolności oskarżonego, celem zabezpieczenia warunków prawidłowego toku postępowania**. Może nastąpić gdy – zgodnie z art. 249 § 1 k.p.k. zachodzi duże prawdopodobieństwo popełnienia przez niego czynu zabronionego. Oprócz przesłanki ogólnej, muszą zostać spełnione dodatkowe warunki:

1. **zachodzi uzasadniona obawa ucieczki lub ukrywania się oskarżonego**, zwłaszcza wtedy, gdy nie można ustalić jego tożsamości albo nie ma on w kraju stałego miejsca pobytu;
2. zachodzi uzasadniona obawa, że oskarżony będzie nakłaniał do składania fałszywych zeznań lub wyjaśnień albo w inny bezprawny sposób utrudniał postępowanie karne – **obawa matactwa**
3. oskarżonemu zarzucono popełnienie zbrodni lub występku zagrożonego karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 8 lat, albo którego sąd pierwszej instancji skazał na karę pozbawienia wolności nie niższą niż 3 lata;
4. wyjątkowo, można stosować tymczasowe aresztowanie, gdy zachodzi **uzasadniona obawa, że oskarżony, któremu zarzucono popełnienie zbrodni lub umyślnego występku popełni przestępstwo przeciwko życiu, zdrowiu lub bezpieczeństwu powszechnemu, zwłaszcza gdy popełnieniem takiego przestępstwa groził** tzw. areszt prewencyjny

Kazusy

Kazus nr 1

Zasadnicza problematyka:

- 1) zasadność zastosowania środka zapobiegawczego;
- 2) przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania,
- 3) możliwość zastosowania tymczasowego aresztowania w sytuacji, gdy podejrzany odbywa karę pozbawienia wolności w innej sprawie;
- 4) samodzielność przesłanki z art. 258 § 2 k.p.k.

Kazus nr 1

Zwróć uwagę na:

- 1) uchwałę SN z dnia 19 stycznia 2012r., I KZP 18/11, LEX nr 1102081;
- 2) postanowienie SA w Krakowie z dnia 5 maja 2016r., II AKz 151/16, LEX nr 2031143;
- 3) J. Skorupka, *Glosa do uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego – Izba Karna z dnia 19 stycznia 2012r., I KZP 18/11*, *Orzecznictwo Sądów Polskich* 2012, nr 7-8, s. 546-549;
- 4) J. Skorupka, *O niekonstytucyjności art. 258 § 2 k.p.k.*, *Państwo i Prawo* 2018, nr 3, s. 5-18.

Kazus nr 2

Zasadnicza problematyka:

- 1) przedłużanie tymczasowego aresztowania;
- 2) zwrot sprawy prokuratorowi na podstawie art. 344a § 1 k.p.k.;
- 3) właściwość Sądu do przedłużenia tymczasowego aresztowania w przypadku zwrotu sprawy prokuratorowi do uzupełnienia postępowania przygotowawczego z uwagi na jego istotne braki

Kazus nr 2

Zwróć uwagę na:

Uchwała SN – Izba Karna z dnia 20 października 1997r., I KZP 27/97,
Legalis nr 31697

Teza: „Sądem właściwym do przedłużenia stosowania tymczasowego aresztowania trwającego dłużej niż rok, ale nie przekraczającego okresów, o których mowa w art. 222 § 3 k.p.k. <obecnie art. 263 § 3 k.p.k.>, jest sąd, przed którym toczy się postępowanie także wtedy, gdy równocześnie podejmuje decyzję o zwrocie sprawy prokuratorowi do uzupełnienia postępowania przygotowawczego”.

Kazus nr 3

Zasadnicza problematyka:

- 1) przesłanki stosowania środków zapobiegawczych, ze szczególnym uwzględnieniem tymczasowego aresztowania;
- 2) przesłanka ogólna stosowania środków zapobiegawczych;
- 3) przesłanka z art. 258 § 2 k.p.k. a czyn zarzucony podejrzanemu.

Kazus nr 3

Zwróć uwagę na:

- 1) art. 249 § 1 k.p.k.;
- 2) postanowienie SA w Lublinie z dnia 13 maja 2009r., II AKz 272/09 (zbiór orzeczeń ze środków przymusu – teza nr 3);
- 3) postanowienie SA w Warszawie z dnia 11 sierpnia 2009r., II AKz 1006/09 (zbiór orzeczeń ze środków przymusu – teza nr 4);
- 4) postanowienie SA we Wrocławiu z dnia 16 maja 2018r., II Akz 307/18 (zbiór orzeczeń ze środków przymusu – teza nr 8);

Kazus nr 3

- 5) art. 258 § 2 k.p.k.
- 6) postanowienie SA w Katowicach z dnia 18 lutego 2009r., II AKz 110/09 (**zbiór orzeczeń ze środków przymusu – teza nr 5**) – teza kontrowersyjna;
- 7) uchwała SN, I KZP 23/10 **zbiór orzeczeń ze środków przymusu – teza nr 6**) – teza przeciwna do poprzedniego orzeczenia;
- 8) Wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi - II Wydział Karny z dnia 25 marca 2014 r., II AKa 6/14, Legalis nr 831413

Teza: „*Dostateczne uprawdopodobnienie stanowi niewątpliwie niższy stopień prawdopodobieństwa popełnienia zarzucanego czynu niż duże prawdopodobieństwo, o którym mowa w przepisie art. 249 § 1 KPK*”.

Kazus nr 4

Zasadnicza problematyka:

- 1) środki zapobiegawcze izolacyjne i nieizolacyjne;
- 2) art. 258 § 2 k.p.k. jako przesłanka szczególna tymczasowego aresztowania po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji;
- 3) możliwość jednoczesnego stosowania tymczasowego aresztowania i środków nieizolacyjnych.

Kazus nr 4

Zwróć uwagę na:

- 1) Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 14 maja 1996 r., II AKz 387/96, Legalis nr 41693

Teza: „Z brzmienia art. 225 k.p.k. <obecnie podobne, choć nie takie same brzmienie ma art. 257 § 1 k.p.k.> wynika, że stosowaniu najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania przeciwstawiono możliwość stosowania jednego ze środków łagodniejszych lub obu tych środków łącznie. Oznacza to z kolei, iż tymczasowe aresztowanie nie może współistnieć z innym środkiem zapobiegawczym, do których to środków należy poręczenie majątkowe”.

Kazus nr 4

2) Uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Karna z dnia 22 stycznia 2003 r., I KZP 36/02, Legalis nr 55868

Teza: „Zastosowanie wobec oskarżonego, względem którego jest już stosowane poręczenie majątkowe, środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania bez zawarcia w postanowieniu wzmianki o uchyleniu poręczenia majątkowego albo o jego zmianie na tymczasowe aresztowanie, wywołuje ten skutek, że stosowane poręczenie majątkowe ustaje z chwilą rozpoczęcia efektywnego wykonywania tymczasowego aresztowania, tj. z chwilą osadzenia oskarżonego, a nie z chwilą wydania lub uprawomocnienia się postanowienia o zastosowaniu tego środka”.

Kazus nr 5

Zasadnicza problematyka:

- 1) ukrywanie się podejrzanego;
- 2) zawieszenie postępowania;
- 3) możliwość stosowania środków zapobiegawczych w trakcie zawieszenia postępowania;
- 4) list gończy.

Kazus nr 6

Zasadnicza problematyka:

- 1) przedłużanie tymczasowego aresztowania – art. 263 k.p.k.;
  - 2) kaskadowość terminów przedłużenia TA;
  - 3) dodatkowe przesłanki przedłużenia TA;
  - 4) nadmierne korzystanie z uprawnień procesowych.
- ▶ Zwróć uwagę na: II AKp 8/10 postanowienie SA w Katowicach z 27 stycznia 2010r., LEX nr 574486 – teza nr 14 w zbiorze orzeczeń.